

PODMÍNKY UCHOVNĚNÍ JEDINCŮ PLEMENE RUSKÝ ČERNÝ TERIÉR POD KCHPRČT v ČR, z.s.

POVINNÉ PODMÍNKY

1. Povinné RTG DKK
2. Povinné RTG DLK
3. Povinná účast na dvou výstavách se zadáváním CAC před uchovněním
4. Povinné absolvování svodu mladých KCHPRČT
5. Povinné absolvování bonitace KCHPRČT
6. Povinný genetický test na hyperurikosurii (HUU)
7. Povinný genetický test na Juvenilní laryngeální paralýzu a polyneuropatii (JLPP)

1) Povinné RTG DKK – snímek vyhotoven ve věku jedince min. 18 měs.

- **stupeň 4 (E) i jednostranně** je vážnou zdravotní vadou vyřazující postiženého jedince z chovu;

- **stupeň 3 (D) i jednostranně** je zdravotní vadou, vyžadující zvýšenou pozornost.

RTG na DKK může provést kterýkoli veterinární lékař, splňující podmínky Komory veterinárních lékařů. Po zhotovení snímku jej sám veterinární lékař (majitel psa nesmí se snímkem nijak manipulovat sám) zasílá smluvnímu posuzovateli KCHPRČT, který snímek posoudí a zašle vyhodnocení majiteli psa na dobírku, kopii zašle hlavnímu poradci chovu KCHPRČT. *Více informací na <https://www.vetkom.cz/vnitri-predpisy-kvl-cr/vnitri-predpis-kvl-cr-o-postupu-pri-posuzovani-dysplazie-kycelnich-kloubu-u-psu/>*

2) Povinné RTG DLK – snímek vyhotoven ve věku jedince min. 18 měs.

- **stupeň 3 (D) i jednostranně** - těžká osteoartróza nebo primární léze (osteofyty větší než 5 mm kdekoliv v loket. kloubu, nebo primární léze FCP, UAP, OCD a jiné) je vážnou zdravotní vadou vyřazující postiženého jedince z chovu.

RTG na DLK může provést kterýkoli veterinární lékař, splňující podmínky Komory veterinárních lékařů. Po zhotovení snímku jej sám veterinární lékař (majitel psa nesmí se snímkem nijak manipulovat sám) snímek zasílá smluvnímu posuzovateli KCHPRČT, který jej posoudí a zašle vyhodnocení majiteli psa na dobírku a kopii zašle hlavnímu poradci chovu KCHPRČT. *Více informací na <https://www.vetkom.cz/vnitri-predpisy-kvl-cr/vnitri-predpis-kvl-cr-o-postupu-pri-posuzovani-dysplazie-loketnich-kloubu-u-psu/>*

Vzhledem k tomu, že RTG na DKK i DLK se provádí psům a fenám v hluboké sedaci, je vhodné provést obě vyšetření zároveň.

3) Povinná účast na dvou výstavách se zadáváním CAC před uchovněním – světové, evropské, mezinárodní, národní, klubové nebo speciální ve třídách mezitřídě nebo otevřené nebo šampionů či vítězů s hodnocením:

pes – známka výborná

fena – povolena i známka velmi dobrá

4) Povinné absolvování svodu mladých KCHPRČT – po dovršení přezubení jedince

5) Povinné absolvování bonitace KCHPRČT ve věku dovršení min. 15 měs. v měsíci pořádání bonitace

6) Povinný genetický test na hyperurikosurii (HUU)

Při odběru vzorku biologického materiálu k testu je nezbytné potvrdit identitu jedince při odběru. Fakt o potvrzeném odběru je uvedený ve zprávě o výsledku a sděluje, že před odběrem vzorku byla ověřena identita jedince nezávislou odpovědnou osobou či autoritou – veterinářem nebo laboratoří.

Řádně vyplněný formulář o potvrzeném odběru vzorku musí obsahovat identifikaci jedince, zejména celé jméno jedince, plemeno, číslo mikročipu nebo tetování, jméno, podpis a razítko veterináře. Identifikace jedince se nejčastěji ověřuje dle mikročipu (čtečkou) nebo dle tetování (pohledem).

Formulář na potvrzení původu biologického materiálu a údajů o zvířeti je k dispozici na níže uvedeném odkaze. Formulář potvrdí veterinář provádějící odběr. Potvrzení se stane součástí závěrečné zprávy o výsledku vyšetření.

https://www.genomia.cz/podklady/forms/cz/CZ_Genomia_potvrzeni_puvodu_c.pdf

Co je hyperurikosurie (HUU) a proč ji testovat:

hyperurikosurie je zvýšená koncentrace kyseliny močové v moči a krvi, k jejímu hromadění dochází při špatném metabolismu proteinů. Defekt v genetické výbavě, který způsobuje toto hromadění je typický pro plemeno dalmatin, ale byl zjištěn také u plemene anglický buldok a ruský černý teriér. Jedná se v podstatě o obdobnou poruchu, která u lidí způsobuje dnu. Jelikož kyselina močová je za normálních okolností dále metabolizována na jiný výsledný produkt, její vyšší koncentrace v moči způsobuje tvorbu močových kamenů. Ty mohou bohužel zapříčinit až úplnou obstrukci, tedy ucpaní vývodných cest močových a jediným řešením je pak jejich operativní odstranění z močového měchýře a močových cest. Ve světě se testy na toto onemocnění dělají poměrně běžně a prokazují, zda daný jedinec je nositelem tohoto onemocnění.

Více na <http://www.klubct.euweb.cz/hyperurikosurie.php>

Mutace způsobující hyperurikosurii je děděna autosomálně recesivně.

- Nemoc se projeví jen u jedinců s výsledkem vyšetření P/P (pozitivní/pozitivní, v zahraničí značeno HUU/HUU) – nemocní homozygoti - mají mutaci v obou kopiích genu SLC2A9.

- Jedinci s výsledkem vyšetření N/P (negativní/pozitivní, v zahraničí značeno N/HUU)- heterozygotní přenašeči – jsou klinicky zdraví, ale mohou přenášet mutaci na své potomky.

- Jedinci s výsledkem vyšetření N/N (negativní/negativní, i v zahraničí značeno N/N) – zdravý homozygot - takový jedinec netrpí genetickou poruchou v metabolismu proteinů a nemůže ani tuto poruchu přenést na své potomky.

V případě spojení dvou heterozygotních jedinců (N/P nebo v zahraničí N/HUU) bude teoreticky 25% potomků zcela zdravých, 50% potomků přenašečů a 25% potomků zdědí od rodičů mutovaný gen a bude postiženo hyperurikosurií.

Podrobnosti: www.genomia.cz, tel.: 373 749 999, email: laborator@genomia.cz

7) Povinný genetický test na Juvenilní laryngeální paralýzu a polyneuropatii (JLPP)

Při odběru vzorku biologického materiálu k testu je nezbytné potvrdit identitu jedince při odběru. Fakt o potvrzeném odběru je uvedený ve zprávě o výsledku a sděluje, že před odběrem vzorku byla ověřena identita jedince nezávislou odpovědnou osobou či autoritou – veterinářem nebo laboratoří.

Řádně vyplněný formulář o potvrzeném odběru vzorku musí obsahovat identifikaci jedince, zejména celé jméno jedince, plemeno, číslo mikročipu nebo tetování, jméno, podpis a razítko veterináře. Identifikace jedince se nejčastěji ověřuje dle mikročipu (čtečkou) nebo dle tetování (pohledem).

Formulář na potvrzení původu biologického materiálu a údajů o zvířeti je k dispozici na níže uvedeném odkaze. Formulář potvrdí veterinář provádějící odběr. Potvrzení se stane součástí závěrečné zprávy o výsledku vyšetření.

https://www.genomia.cz/podklady/forms/cz/CZ_Genomia_potvrzeni_puvodu_c.pdf

Co je Juvenilní laryngeální paralýza a polyneuropatie (JLPP) a proč ji testovat:

Juvenilní laryngeální paralýza a polyneuropatie je autozomálně recesivní genetické onemocnění postihující plemena Rotvajler a Černý ruský teriér. Primárně bylo onemocnění detekováno u Černého ruského teriéra. Postižení jedinci trpěli dýchacími potížemi, které vedly až k paralýze hrtanu, dále se u nich mohla projevit ataxie, distální slabost a snížené reflexy páteře. U některých psů byly pozorovatelné abnormálně zmenšené oči a katarakta. Dále kvůli atrofii hrtanových svalů došlo k celkovému pozměnění štěkotu postižených psů. K projevu prvních příznaků dochází přibližně ve věku 3 měsíců. Vzhledem k progresi zmíněných symptomů bývají jedinci povětšinou do 6 měsíce věku utraceni.

Příčinou vzniku JLPP je mutace v genu RAB3GAP1: c.743delC. JLPP, jakožto autozomálně recesivní onemocnění, se projeví u jedinců, kteří získají mutovaný gen od obou svých rodičů. Tito jedinci jsou označováni P/P (pozitivní/pozitivní). Přenašeči mutovaného genu, označováni N/P (negativní/pozitivní), mají mutovaný gen pouze od jednoho z rodičů a jsou bez klinických příznaků. Přenáší ovšem nemoc na své potomky. Při krytí dvou heterozygotů (N/P) tedy bude teoreticky 25% potomků zdravých, 50% potomků budou přenašeči a 25% zdědí oba geny od svých rodičů mutované a budou tedy postiženi JLPP. Křížení zdravého jedince (N/N) a přenašeče pro tuto mutaci (N/P) jedince dá teoreticky ve výsledném vrhu za vznik 50% přenašečů a 50% zdravým jedincům. Pokud bychom kryli přenašeče (N/P) a postiženého jedince (P/P), tak by naopak teoreticky vzniklo 50% postižených jedinců a 50% přenašečů.

Podrobnosti: www.genomia.cz, tel.: 373 749 999, email: laborator@genomia.cz

OSTATNÍ PODMÍNKY CHOVU

- **K chovu lze použít jedince:**
  - pes - od 18 ti měs.
  - fena - od 18 ti měs.
- Fena smí být použita k chovu (datum krytí) naposledy v den kdy dosáhla věku 8 let.
- **Povoleny jsou dva vrhy za dva roky na jedné chovné feně**, přičemž i narození jednoho štěněte je považováno za vrh.
- **Je zakázána nejbližší příbuzenská plemenitba** (tj. rodiče s dětmi a vlastní sourozenci).
- **Klub akceptuje chovnost importovaných již chovných jedinců.**

Schváleno členskou schůzí KCHPRČT, z.s. dne 30. září 2023 ve Zbýšově v Čechách